

Poglavlje 25.—Božji zakon je nepromjenjiv

“I otvori se hram Božji na nebu, i pokaza se kovčeg zavjeta njegova u hramu njegovu,” Otkrivenje 11, 19. Kovčeg zavjeta nalazi se u Svetinji nad svetinjama, u drugome odjeljenju Svetinje. U službi zemaljske Svetinje, koja je služila “slici i sjeni nebeskih stvari” (Hebrejima 8, 5), ovo se odjeljenje otvaralo samo na veliki Dan pomirenja da bi se očistila Svetinja. Nagovještaj da je na nebu otvoren Božji hram i da se u njemu vidio kovčeg zavjeta ukazuje na otvaranje Svetinje nad svetinjama u nebeskoj Svetinji 1844. godine, kamo je Krist ušao da izvrši konačno djelo očišćenja. Oni koji su u vjeri slijedili svoga velikog Poglavara svećeničkog kada je otpočeo svoju službu u Svetinji nad svetinjama, mogli su promatrati kovčeg njegovog zavjeta. Budući da su proučili predmet Svetinje, shvatili su da je Spasitelj promijenio svoju službu. Razumjeli su da On sada obavlja svoju službu pred Božjim kovčegom i da tamo, pozivajući se na svoju krv, zastupa grešnike.

U kovčegu, u zemaljskoj Svetinji, bile su dvije kamene ploče, na kojima su bile ispisane zapovijedi Božjeg zakona. Kovčeg je bio mjesto gdje su bile smještene zapovijedi Zakona, i prisutnost ovih Božjih zapovijedi davala mu je vrijednost i svetost. Kad se na nebu otvorio Božji hram, vidio se kovčeg njegovog zavjeta. U Svetinji nad svetinjama nebeskog hrama čuva se zakon Božji — zakon koji je sam Bog izgovorio usred groma na Sinaju i napisao ga svojim prstom na kamene ploče.

Božji zakon u nebeskoj svetinji uzvišeni je original, čiji su vjeran prijepis bile zapovijedi napisane na kamenim pločama i zabilježene u pet Mojsijevih knjiga. Oni koji su razumjeli ovu važnu istinu mogli su također shvatiti svetost i nepromjenljivost božanskog zakona. Kao nikada ranije, osjetili su silu Spasiteljevih riječi: “Dokle nebo i zemlja stoji, neće nestati ni najmanjega slova ili jedne jote iz zakona dok se sve ne izvrši.” Matej 5, 18. Božji zakon, kao otkrivenje njegove volje i izraz njegovog karaktera, mora vječno postojati kao “vjeran svjedok na nebu”. Nijedna zapovijed ukinuta; nije promijenjeno ni najmanje slovo ili jota. Psalmist kaže: “Dovijeka je, Gospode, riječ tvoja utvrđena na nebesima.” Vjerne su sve zapovijedi njegove, utvrđene su za vijek vjekova.” Psalam 119, 89; 111, 7. 8.

U samoj sredini dekaloga nalazi se četvrta zapovijed, kao što je bila objavljena u početku: “Sjećaj se dana subotnjeg da ga svetkuješ. Šest dana radi, i obavljaš sve poslove svoje. A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu. Tada nemoj raditi nijednoga posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinče tvoje, ni stranac koji je među vratima tvojim. Jer je za šest dana Gospod stvorio nebo i zemlju, more i što je god u njima; a u sedmi dan počinu; zato je Gospod blagoslovio dan subotnji i posvetio ga.” Izlazak 20, 8—11.

Božji Duh utjecao je na one koji su istraživali njegovu Riječ. Oni su došli do uvjerenja da su u neznanju prestupali ovu zapovijed time što nisu poštovali Stvoriteljev dan odmora. Počeli su ispitivati razloge za svetkovanje prvoga dana tjedna na mjesto dana kojeg je Bog posvetio.

Oni nisu mogli naći u Svetom pismu nikakav dokaz da je četvrta zapovijed ukinuta, ili da je subota promijenjena. Blagoslov kojim je u početku bio posvećen sedmi dan, nikad mu nije oduzet. Iskreno su tražili upoznati Božju volju da bi je izvršavali. Sada kada su uvidjeli da su prijestupnici njegovog zakona, duboka bol ispunila je njihova srca, i oni su svoju vjernost prema Bogu dokazali time što su počeli svetkovati subotu.

Mnogi i ozbiljni naponi su učinjeni da poruše njihovu vjeru. Svaki je mogao uvidjeti ako je zemaljska svetinja bila slika ili kopija nebeske, onda je i zakon koji se čuvao u kovčegu zavjeta na zemlji bio točan prijepis zakona koji se nalazio u kovčegu na nebu; pa kad su prihvatili istinu o nebeskoj svetinji, priznali su time i zahtjeve Božjeg zakona, a i obvezu prema suboti kao prema četvrtoj zapovijedi. To je bio uzrok ogorčenog i odlučnog otpora protiv skladnog tumačenja Svetog pisma, koje je otkrivalo Kristovu službu u nebeskoj svetinji. Ljudi su pokušali zatvoriti vrata koja je Bog otvorio, i otvoriti ona koja je Bog zatvorio. Ali onaj “koji otvori, i nitko ne zatvori, koji zatvori, i nitko ne otvori”, rekao je: “Gle, dadoh pred tobom vrata otvorena, i nitko ih ne može zatvoriti.” Otkrivenje 3, 7. 8. Krist je otvorio vrata, tj. otpočeo službu u Svelinji nad svetinjama. Svjetlost je zasvijetlila kroz otvorena vrata nebeske svetinje, i onda se vidjelo da se i četvrta zapovijed nalazi u zakonu koji se ondje čuva. Ono što je Bog postavio, nijedan čovjek nije mogao ukinuti.

Oni koji su primili svjetlost o Kristovom posredovanju i o nepromjenljivosti Božjeg zakona, pronašli su da su te istine iznesene u Otkrivenju u 14. poglavlju. Vijesti u ovom poglavlju sadrže trostruku opomenu koja treba pripremiti stanovnike zemlje za drugi Gospodnji dolazak. Vijest: “Dođe čas suda njegova” ukazuje na završni dio Kristove službe za spasenje ljudi. Ona objavljuje istinu koja se mora propovijedati sve dok Spasitelj ne završi svoje posredovanje i ne dođe ponovo na zemlju da uzme k sebi svoj narod. Sud koji je započeo 1844. godine, mora se nastaviti dok se ne odluči slučaj svakoga čovjeka, kako živih tako i mrtvih; zato će on trajati sve do svršetka vremena milosti. Da bi ljudi bili spremni da se održe na sudu, vijest im zapovijeda: “Bojte se Boga, i podajte mu slavu”, “i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju, i more i izvore vodne”. Kakav rezultat će donijeti prihvaćanje ove vijesti, naznačeno je u riječima: “Ovdje su koji drže zapovijedi Božje i vjeru Isusovu.” Da bi čovjek bio pripravan za sud, potrebno je da drži Božje zapovijedi. Ovaj zakon bit će mjerilo karaktera na sudu. Apostol Pavao izjavljuje: “Koji u zakonu sagriješiš, po zakonu će se osuditi... na dan kad Bog po Isusu Kristu bude sudio tajne ljudske prema mojem Evandjelju.” Dalje kaže da će se “oni opravdati koji ga vrše”. Rimljanima 2, 12—16. Vjera je potrebna da bi se držao Božji zakon; jer “bez vjere nije moguće ugoditi Bogu”. “A što god nije po vjeri, grijeh je.” Hebrejima 11, 6; Rimljanima 14, 23.

Prvi anđeo poziva ljude da se “boje Boga i da mu daju slavu”, i da mu se poklone kao Stvoritelju neba i zemlje. Da bi to činili, moraju slušati njegov zakon. Propovjednik kaže: “Boga se boj, i zapovijedi njegove drži, jer to je sve do čovjeka.” Propovjednik 12, 13. Bez poslušnosti njegovim zapovijedima, Bogu nije ugodna nikakva služba. “Jer je ovo ljubav Božja da zapovijedi njegove držimo.” “Tko odvraća uho svoje da ne čuje zakona, i molitva je njegova mrska.” 1. Ivanova 5, 3; Izreke 28, 9.

Dužnost da slavimo Boga zasniva se na činjenici što je on Stvoritelj i što mu sva stvorenja duguju život. Gdje god se u Bibliji ističe da on ima veće pravo na poštovanje i

slavljenje od bogova mnogobožaca, navode se dokazi njegove stvaralačke moći. “Jer su svi bogovi naroda ništa, a Gospod je nebesa stvorio.” Psalam 96. 5. “S kim ćete me, dakle, izjednačiti da bih bio kao on? veli Sveti. Podignite gore oči svoje i vidite, tko je to stvorio?” “Jer ovako veli Gospod, koji je stvorio nebo, Bog, koji je saznao zemlju:... ja sam Gospod i nema drugoga.” Izaija 40, 25; 45, 18. Psalmist veli: “Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo puk njegov.” Psalam 100, 3. “Hodite, poklonimo se... kleknimo pred Gospodom Tvorcem svojim.” Psalam 95, 6. I sveta bića na nebu slave Boga, te navode kao razlog svoga klanjanja: “Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i čast i silu; jer si ti saznao sve...” Otkrivenje 4, 11.

U Otkrivenju 14. glavi ljudi se pozivaju da slave Stvoritelja, a proročanstvo nam skreće pažnju na grupu vjernih koji, kao rezultat objavljivanja trostruke vijesti, drže Božje zapovijedi. Jedna od ovih zapovijedi upućuje neposredno na Boga kao Stvoritelja. Četvrta zapovijed kaže: “A sedmi je dan subota Gospodu Bogu tvojemu ... Jer je za šest dana Gospod stvorio nebo i zemlju, more i što je god u njima; a u sedmi dan počnuo zato je Gospod blagoslovio dan subotnji i posvetio ga.” Izlazak 20, 10. 11. U pogledu subote Gospod dalje kaže da je ona “znak, da znate da sam ja Gospod, Bog vaš.” Ezekiel 20, 20. A razlog ovome je taj: “Jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, a u sedmi dan počnuo i odmori se.” Izlazak 31, 17.

“Važnost, subote kao uspomene na stvaranje je u tome što nas stalno podsjeća na pravi razlog zašto Bogu pripada obožavanje - zato što je On Stvoritelj, a mi njegova stvorenja.” Subota je zbog toga temelj cijelog bogoslužjenja jer ona najizrazitije iznosi ovu veliku istinu, što se ne može reći ni za jednu drugu uredbu. Pravi razlog ‘ zašto obožavamo Boga, ne samo sedmoga dana nego uopće, nalazi se u razlikovanju između Stvoritelja i njegovih stvorenja. Ova velika činjenica nikad ne može zastarjeti i ne smije se nikada zaboraviti. Bog je ustanovio subotu u Edenu da bi nas uvijek podsjećala na tu veliku istinu. Dokle god činjenica da je on naš Stvoritelj postoji kao razlog da ga slavimo, dotle će i subota biti njegov znak i spomen. Da su svi ljudi subotu svetkovali, njihove misli i osjećaji bili bi upravljani na Stvoritelja kao na predmet strahopoštovanja i obožavanja, i ne bi nikada postojao nijedan idolopoklonik, ateist ili nevjernik. Držanje subote je znak vjernosti prema pravom Bogu, koji je “stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodne”. Vidimo dakle da vijest koja ljudima zapovijeda da slave Boga i drže njegove zapovijedi, naročito poziva da drže četvrtu zapovijed.

Nasuprot onima koji drže Božje zapovijedi i vjeru Isusovu, treći anđeo ukazuje na druge, protiv čijih je prijevara izrekao svečanu i strašnu opomenu: “Tko se god pokloni zvijeri i slici njezinoj, i primi žig na čelo svoje ili na ruku svoju, i on će piti od vina gnjeva Božjega.” Otkrivenje 14, 9. 10. Kako bismo ovu vijest razumjeli, potrebno je da ispravno tumačimo upotrijebljene simbole. Što se podrazumijeva pod zvijeri, slikom i žigom?

Proročki lanac u kome se nalaze svi simboli počinje u Otkrivenju u 12. poglavlju sa Zmajem, koji je htio ubiti Krista poslije njegovog rođenja. Sotona je Zmaj (Otkrivenje 12. 9.), jer je on Heroda nagnao da ubije Spasitelja. Njegovo glavno oruđe, kojim je u prvim vjekovima kršćanskog doba ratovao protiv Krista i njegovog ‘ naroda, bilo je Rimsko carstvo sa svojom pretežno mnogobožачkom religijom. I dok Zmaj, u prvom redu, predstavlja sotonu, ona je, u širem smislu, i simbol mnogobožачkog Rima.

U 13. poglavlju Otkrivenja (stihovi 1—10) opisana je druga zvijer, koja “bijaše kao leopard”, kojoj Zmaj daje “silu svoju, i prijestolje svoje, i vlast veliku”. Ovaj simbol, kako je to vjerovala većina protestanata, predstavlja papinstvo, koje je naslijedilo silu, prijestolje i moć starog Rimskog carstva. O zvijeri sličnoj leopardu kaže se: “I dana su joj usta koja govore velike stvari i hule i otvori usta svoja da huli na Boga, da huli na ime njegovo, i na šator njegov, i na one koji žive na nebu. I bi joj dano da ratuje sa svetima, i da ih pobijedi. I dana joj bi vlast nad svakim koljenom i narodom i jezikom i plemenom.” Ovo proročanstvo koje je skoro jednako opisu maloga roga u Danielu u 7. poglavlju, nesumnjivo ukazuje na papinstvo.

“I dana joj bi vlast da čini četrdeset i dva mjeseca.” Prorok dalje kaže: “I vidjeh jednu od glava njezinih kao ranjenu na smrt”; zatim nastavlja: “Tko u ropstvo vodi, bit će u ropstvo odveden; tko mačem ubija, valja ga mačem ubiti.” Ona četrdeset i dva mjeseca imaju isto značenje kao i “vrijeme, vremena i za pola vremena”, — tri i po godine ili 1260 dana iz Danijela 7. poglavlja — to jest označavaju vrijeme za koje će papinska vlast ugnjetavati Božji narod. Ovo vremensko razdoblje, kako je izneseno u prethodnim poglavljima, otpočelo je sa papinskom prevlašću 538. godine poslije Krista, a završilo se 1798. godine. U to vrijeme francuska vojska zarobila je papu; papinska vlast je zadobila smrtnu ranu, i ispunilo se proročanstvo; “Tko u ropstvo vodi, bit će u ropstvo odveden.”

U tom poglavlju pojavljuje se još jedan simbol. Prorok veli: “I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u janjeta.” Otkrivenje 13, 11. Pojavljivanje ove zvijeri i njen izgled pokazuju da je narod koji ona predstavlja drugačiji od naroda koji su predstavljani prethodnim simbolima. Velika svjetska carstva predstavljana su u knjizi proroka Daniela kao zvijeri koje su se pojavile pošto se “četiri vjetra nebeska udariše na velikom moru”. Danijel 7, 2. U Otkrivenju u 17. poglavlju anđeo je objasnio da su vode “ljudi i narodi, plemena i jezici”, (Otkrivenje 17, 15.) Vjetrovi su simboli sukoba. Četiri nebeska vjetra koja su puhala velikom moru predstavljaju strašne prizore osvajanja i prevrata, pomoću kojih carstva dolaze do vlasti.

Ali zvijer s rogovima sličnim janjetovim viđena je “gdje izlazi iz zemlje”. Umjesto da sruši druge vlasti i sama uspostavi svoju, ovaj ovako predstavljeni narod mora se pojaviti na jednom, do sada nenaseljenom području, i da se postupno i mirno razvija. Zato on nije mogao izići iz naroda Staroga Svijeta kojih je bilo mnogo i koji su se borili među sobom, tj. iz onoga nemirnoga mora “naroda i koljena i plemena i jezika”. Njega moramo tražiti na zapadnom kontinentu.

Koji se narod 1798. godine počeo javljati kao sila u Novom Svijetu i postojao je sve veći i jači, tako da je privukao na sebe pažnju svijeta? Primjena ovoga simbola nije nikakvo teško pitanje. Samo jedan jedini narod odgovara podacima ovoga proročanstva. Ono jasno upućuje na Sjedinjene Američke Države. Često su govornici i povjesničari nesvjesno upotrebljavali misao, a ponekad i same riječi proroka, pri opisivanju postanka i razvoja ovoga naroda. Zvijer je viđena “gdje izlazi iz zemlje”. Riječ “izlazi” može se prevesti s “niknuti ili izrasti kao biljka”. Ali, kao što smo vidjeli, narod se morao pojaviti na do tada nenaseljenom području. Jedan ugledni pisac, koji opisuje stanak Sjedinjenih Američkih Država, govori o “tajni njihovog postanka iz nezauzetog područja.” On kaže: “Kao tiha šibljika narasli smo do države.” Jedan europski dnevnik pisao je 1850. godine o Sjedinjenim Američkim Državama kao o nekoj neobičnoj

državi, koja je “niknula” i “u tišini zemlje povećava neprekidno svoju moć i ponos.” Edward Evert, u svome govoru o pobožnim osnivačima ovoga naroda, rekao je: “Tražili su usamljeno mjesto, bezazleno zbog svoje nepoznatosti i sigurno zbog svoje zabačenosti, gdje bi mala crkva iz Leydena mogla uživati slobodu savjesti. Promatrajte ogromna područja preko kojih su, mirnim osvajanjem ... nosili zastave križa.”

“I imaše dva roga kao u janjeta.” Rogovi slični janjetovim predstavljaju mladost, nevinost i blagost, što točno odgovara karakteru Sjedinjenih Američkih Država u vrijeme kada ih je prorok vidio kako se podižu, 1798. godine. Među kršćanskim izagnanicima koji su prvi pobjegli u Ameriku i potražili utočište pred ugnjetavanjem kraljeva i netrpeljivošću svećenika bili su mnogi koji su odlučili osnovati državu na širokom temelju građanske i vjerske slobode. Njihovi ideali bili su unijeti u Deklaraciju nezavisnosti, koja naglašava veliku istinu da su “svi ljudi rođeni jednakima i obdareni neotuđivim pravom na život, slobodu i postizanje sreće.” Ustav osigurava narodu pravo na samoupravljanje, što znači da od naroda izabrani predstavnici stvaraju zakone i staraju se o njihovoj pravilnoj primjeni. Zagarantirana je vjerska sloboda, i svakome je bilo dozvoljeno da Bogu služi po svojoj savjesti. Republikanizam i protestantizam bila su osnovna načela nacije. Ova načela su tajna njihove moći i napretka. Ugnjetavani i gaženi širom cijelog kršćanstva krenuli su u ovu zemlju sa velikim očekivanjem i puni nade. Milijuni su se iskricali na njene obale, i Sjedinjene Američke Države su se uzdige u red najmoćnijih država na svijetu.

Ali zvijer sa rogovima kao u janjeta “govoraše kao Zmaj”. “I svu vlast prve zvijeri čine pred njom; i čini da se zemlja i koji žive na njoj poklone prvoj zvijeri, kojoj se iscijeli rana smrtna ... govoreći onima što žive na zemlji da načine sliku zvijeri koja imaše ranu od mača i oživje.” Otkrivenje 13, 11-14.

Rogovi kao u janjeta i glas Zmajev u ovom simbolu ukazuju na upadljivu proturječnost između načela i postupanja ovako predstavljenog naroda. “Govor” jednoga naroda su odluke njegovih zakonodavnih i sudskih vlasti. Ovim odlukama će poricati slobodoumna i miroljubiva načela koja je postavio kao osnovu svoje državne politike. Proročanstvo da će govoriti “kao Zmaj” i činiti “svu vlast prve zvijeri” jasno pretkazuje razvoj duha netrpeljivosti i progonstva, koji su pokazali i narodi predstavljeni Zmajem i zvijerju sličnom leopardu. A izjava da zvijer sa dva roga čini “da se zemlja i koji žive na njoj poklone prvoj zvijeri” pokazuje da će ovaj narod svoju vlast upotrijebiti na to da nametne držanje nečega čime će se ukazivati čast papinstvu.

Ovakav postupak protivio bi se načelima ove države, duhu njenih slobodnih institucija, direktnim i svečanim garancijama, Deklaracije o nezavisnosti i samome Ustavu. Osnivači države radili su mnogo na tome da spriječe upotrebu svjetovne vlasti od strane crkve, sa njenim neizbježnim posljedicama — netrpeljivosti i progonstvom. Ustav propisuje: “Kongres ne smije izdati zakon kojim se uspostavlja neka religija ili zabranjuje slobodno ispovijedanje bilo koje religije”; “također vjera ne smije nikad biti uvjet za dobivanje ma koje povjerljive javne službe u Sjedinjenim Državama.” Samo očiglednim odbacivanjem ovih čuvara nacionalne slobode mogla bi državna vlast nametnuti poštovanje nekog vjerskog propisa. Ali nedosljednost ovakvog postupka neće biti veća nego što je prikazana u simbolu. Zvijer sa rogovima kao u janjeta — po svojim uvjerenjima čista, plemenita i bezopasna — govori kao Zmaj.

“Govoreći onima što žive na zemlji da načine sliku zvijeri.” Ovdje se jasno iznosi da je u državnom uređenju te zemlje zakonodavna vlast u rukama naroda. Ovo je jak dokaz da su Sjedinjene Američke Države narod naznačen u ovom proročanstvu.

Ali što znači “slika zvijeri”, i kako ona treba biti uspostavljena? Sliku zvijeri će načiniti zvijer s dva roga prvoj zvijeri. Zato se ona i naziva slikom zvijeri. Da bismo doznali što je ta slika i kako treba biti uspostavljena, moramo proučiti obilježje same zvijeri, papinstva.

Kad se crkva u početku pokvarila zastranivši od jednostavnosti evanđelja i prihvativši neznabožačke običaje i obrede, ona je izgubila Božjeg Duha i njegovu silu. Da bi mogla vladati nad savješću ljudi, tražila je potporu državne vlasti. Rezultat toga bilo je papinstvo — pojavila se crkva koja je vladala nad državom i upotrebljavala ju je za postizavanje svojih ciljeva, naročito za kažnjavanje “herezi”. Da bi Sjedinjene Države mogle načiniti sliku zvijeri, crkvena vlast mora tako kontrolirati građansku vlast da crkva može upotrijebiti državnu vlast za postizanje svojih vlastitih ciljeva.

Kad god je crkva imala u svojim rukama državnu vlast, ona ju je upotrebljavala da kažnjava odstupanje od svoga učenja. Protestantske crkve, koje su slijedile stopama Rima, sjedinjujući se sa svjetovnim vlastima, pokazale su sličnu želju da ograniče slobodu savjesti. Primjer za to je anglikanska crkva, koja je dugo vremena progonila one koji se nisu slagali s njenim učenjem. Za vrijeme šesnaestog i sedamnaestog stoljeća tisuće nekonformističkih propovjednika (koji su drukčije vjerovali) bili su primorani da ostave svoje crkve, i mnogi pastori i vjerni pretrpjeli su razne kazne, zatvor, mučenje i mučeničku smrt.

Otpad je crkvu doveo dotle da je tražila pomoć države, a to je pripremio put razvitku papinstva, zvijeri. Pavao je rekao: “Jer neće doći dok ne dođe najprije otpad, i ne pokaže se čovjek bezakonja.” 2. Solunjanima 2, 3. Prema tome će otpad u crkvi pripremiti put slici zvijeri.

Biblija kaže da će prije Gospodnjeg dolaska nastati stanje vjerskog otpada, slično onome u prvim vijekovima. “Ali ovo znaj da će u posljednje dane nastati vremena teška. Jer će ljudi, postati samoživi, srebroljupci, hvalisavci, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodatni, nepravedni, bez ljubavi, nepomirljivi, optuživači, neuzdržljivi, bijesni, nedobrovoljivi, izdajnici, nagli, umišljenici, koji više mare za užitke nego za Boga, koji imaju obličje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli.” 2. Timoteju 3, 1—5. “A Duh razgovjetno govori da će u posljednja vremena odstupiti neki od vjere slušajući lažne duhove i nauke đavolske.” 1. Timoteju 4, 1.

Sotona će djelovati “sa svakom silom, i znacima i lažnim čudesima, i sa svakom prijevarom nepravde”. A svi koji “ljubav prema istini ne primiše da bi se spasili”, bit će prepušteni sami sebi da prihvate “silu prijevare, da vjeruju laži”. 2. Solunjanima 2, 9-11. Kada nastupi ovo stanje bezbožnosti, onda će nastupiti iste posljedice kao i u prvim vijekovima.

Veliku vjersku razliku koja vlada u protestantskim crkvama mnogi smatraju jakim dokazom da se nikada neće moći postići prisilno vjersko jedinstvo. Pa ipak već godinama u protestantskim crkvama postoji sve jača težnja da se ujedine na temelju načela koja su svima zajednička. Da bi se jedinstvo postiglo, mora se izbjeći rasprava sa svih predmeta u kojima nisu svi složni pa bili oni ma kako važni sa biblijskog gledišta.

Charles Beecher, ugledni američki govornik, rekao je u jednom govoru 1846. godine da svećenstvo “evangeličkih protestantskih zajednica od početka stoji ne samo pod velikim pritiskom isključivo ljudskog straha, nego da ono živi, diše i kreće se u potpuno pokvarenim prilikama i poziva se uvijek na niže elemente svoje prirode da bi ušutkalo istinu i pokleklo pred silom otpada. Zar ovim putem nije išao i Rim? Zar nećemo i mi to doživjeti? I što vidimo upravo pred sobom? Novi sveopći sabori, jedan svjetski sastanak! Evangelički savez i sveopći simbol vjere!” Kada se to jednom postigne, onda će u nastojanju da se postigne potpuno jedinstvo biti samo jedan korak do primjenjivanja sile.

Kad se vodeće crkve u Sjedinjenim Američkim Državama slože u točkama nauke koje su im zajedničke i počnu utjecati na državu da nametne njihove propise i podupre njihove ustanove, tada će protestantska Amerika načiniti sliku rimskoj svećeničkoj vlasti, a neizbježna posljedica toga bit će nametanje građanskih kazni onima koji drukčije vjeruju.

Zvijer s dva roga “učinit će sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robove, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na čelima njihovim, da nitko ne može ni kupiti ni prodati osim tko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj imena njezina.” Otkrivenje 13, 16. 17. Opomena trećega anđela glasi: “Tko se god pokloni zvijeri i slici njezinoj, i primi žig na čelo svoje ili na ruku svoju, i on će piti od vina gnjeva Božjega.” “Zvijer” koja se ovdje spominje, čije obožavanje će iznuditi “zvijer s dva roga”, jest prva zvijer, slična leopardu, iz Otkrivenja 13. poglavlja — papinstvo. “Slika zvijeri” predstavlja onaj oblik otpaloga protestantizma koji će se razviti kada protestantske crkve budu tražile pomoć od države da prisilno nametnu svoju nauku. Sada još ostaje da opišemo “žig zvijeri”.

Poslije opomene da se ne klanjamo zvijeri i slici njezinoj, proročanstvo kaže: “Ovdje je strpljenje svetih, koji drže zapovijedi Božje i imaju vjeru Isusovu.” Pošto se oni koji drže Božje zapovijedi ovdje ističu nasuprot onima koji se klanjaju zvijeri i njenoj slici i primaju njen žig, to je jasno da poštovanje Božjeg zakona, s jedne strane, i njegovo prestupanje s druge strane, sačinjavaju razliku između onih koji se klanjaju Bogu i onih koji se klanjaju zvijeri.

Naročito obilježje zvijeri, a time i njene slike, jest gaženje Božjih zapovijedi. Daniel kaže o malome rogu, tj. papinstvu: “I pomišljat će da promijeni vremena i zakone” (Daniel 7, 25.). Pavao je istu vlast nazvao “čovjekom bezakonja”, koji se uzdiže iznad Boga. Jedno proročanstvo dopunjuje drugo. Samo mijenjanjem Božjeg zakona se papinstvo moglo podići iznad Boga. Tko svjesno drži ovako promijenjen zakon, odaje time najvišu čast vlasti koja ga je promijenila. Ovakva poslušnost papinskim zakonima je znak vjernosti papi, a ne Bogu.

Papinstvo je pokušalo promijeniti Božji zakon. Druga zapovijed, koja zabranjuje obožavanje slika, uklonjena je iz zakona, a četvrta zapovijed je tako promijenjena da naređuje svetkovanje prvoga dana umjesto sedmoga dana u tjednu. A pristalice papinstva tvrde da je druga zapovijed zato uklonjena što je, po njihovom mišljenju, sadržana u prvoj, i prema tome suvišna, i da oni daju zakon točno u onom obliku kako je Bog htio da zakon bude shvaćen. Ali to ne može biti ona promjena koju je prorekao prorok. Ovdje je riječ o namjernoj i dobro promišljenoj promjeni: “I pomišljat će da promijeni vremena i zakone.” Promjena izvršena u

četvrtoj zapovijedi točno ispunjava proročanstvo. Crkva tvrdi da samo ona ima vlast da učini tu promjenu. Time se papska vlast otvoreno uzdigla iznad Boga.

Dok se poštovatelji Boga naročito poznaju po svom držanju četvrte zapovijedi — jer je ona znak Božje stvaralačke moći i svjedok da samo On kao Stvoritelj ima pravo na poštovanje od strane ljudi — pristalice zvijeri će se poznavati po svom nastojanju da obezvrijede dan sjećanja na Stvoritelja, da bi uzdigli ustanovu Rima. U korist nedjelje je papinstvo najprije istupilo sa svojim drskim zahtjevima, i prvi put pozvalo državu u pomoć kad je htjelo da prisiliti narod na svetkovanje nedjelje kao “dana Gospodnjeg”. Ali Biblija upućuje na sedmi dan kao na dan Gospodnji, a ne na prvi. Krist je rekao: “Sin Čovječji gospodar je i subote.” Četvrta zapovijed veli: “A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu.” Preko proroka Izaije sam Gospod naziva ovaj dan: “Moj sveti dan.” (Marko, 2, 28; Izlazak 20, 10; Izaija 58, 13.)

Tako često isticane tvrdnje da je Krist promijenio subotu opovrgnuto je njegovim vlastitim riječima. U svojoj propovijedi na gori On veli: “Ne mislite da sam ja došao da ukinem zakon ili proroke, nisam došao ukinuti, nego ispuniti. Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, neće nestati ni najmanjega slova ili jedne jote iz zakona dok se sve ne izvrši. Ako tko ukine jednu od ovih najmanjih zapovijedi i nauči tako ljude, najmanji će se zvati u kraljevstvu nebeskome; a tko izvrši i nauči, taj će se veliki nazvati u kraljevstvu nebeskome.” Matej 5, 17-19.

Nepobitna je činjenica koju općenito priznaju svi protestanti da Sveto pismo ne odobrava promjenu subote. To se jasno vidi iz najpoznatijih spisa protestanata. Jedno od ovih djela priznaje da “Novi zavjet šuti što se tiče izričite zapovijedi da se svetkuje nedjelja ili u pogledu propisa za njeno svetkovanje”

Jedan drugi veli: “Sve do Kristove smrti nije učinjena nikakva promjena u pogledu dana”, i, “prema postojećim izvještajima, apostoli nisu dali nikakvu zapovijed za napuštanje subote kao sedmoga dana i za svetkovanje prvoga dana u tjednu kao sedmoga.”

Rimokatolici priznaju da je promjenu subote izvršila njihova crkva i izjavljuju da protestanti svetkovanjem nedjelje priznaju njihovu vlast. U knjizi “Katolički katekizam kršćanske vjere”, na pitanje: Koji dan treba svetkovati po četvrtoj zapovijedi? nalazi se odgovor: “Za vrijeme staroga zakona, subota je bila posvećeni dan; ali je crkva, poučena od Isusa Krista i pod vodstvom Svetoga Duha, zamijenila subotu nedjeljom, tako da mi sada svetkujemo prvi, a ne sedmi dan. To znači da je nedjelja sada dan Gospodnji.”

Kao znak papinskog autoriteta katolički pisci navode upravo “ovu promjenu subote u nedjelju, koju odobravaju i protestanti ... jer svetkovanjem nedjelje oni priznaju vlast crkve da određuje praznike, i da je prestupanje tih praznika grijeh.” Prema tome, što je drugo promjena subote nego žig ili znak moći rimske crkve — “žig zvijeri?”

Rimska crkva nije se odrekla svoga zahtjeva za prevlašću, i kada svijet i protestantske crkve prihvate njenu nedjelju za subotu, a odbace biblijsku subotu, onda oni, u stvari, priznaju njenu vlast. Oni se mogu pozivati na autoritet otaca i predaja za ovu promjenu, ali čineći to, poriču upravo ono načelo koje ih odvaja od Rima — da je ~ “Biblija, i samo Biblija, vjera

protestanata”. Svaki pristalica Rima može vidjeti da protestanti varaju sami sebe i da namjerno zatvaraju, u ovom slučaju, oči pred činjenicama. Kad pokret u korist svetkovanja nedjelje nailazi na odobravanje, pristalice Rima se raduju znajući da će vremenom cijeli protestantski svijet doći pod zastavu Rima.

Pristalice Rima izjavljuju da je “svetkovanje nedjelje od strane protestanata poštovanje autoriteta katoličke crkve, ma i protiv njihove vlastite volje.” Prisiljavanje od strane protestantskih crkava da se svetkuje nedjelja znači prisiljavanje na poštovanje papinstva — zvijeri. Oni koji razumiju zahtjeve četvrte zapovijedi, pa ipak radije svetkuju lažnu subotu mjesto prave subote, klanjaju se time onoj vlasti koja je naredila tu promjenu. Ali upravo time što crkve pomoću svjetovne vlasti hoće prisiliti ljude na vršenje vjerskih dužnosti, one same čine sliku zvijeri; prema tome, prisiljavanje na svetkovanje nedjelje je primoravanje na poštovanje zvijeri i njene slike.

Ali kršćani prošlih vjekova su svetkovali nedjelju misleći da svetkuju biblijsku subotu. Ima još i danas pravih kršćana u raznim kršćanskim crkvama, pa i u rimokatoličkoj, koji iskreno vjeruju da je nedjelja od Boga određena subota. Bog prima njihovu iskrenu namjeru i njihovo poštenje. Ali kada svetkovanje nedjelje bude zakonom nametnuto i svijet bude potpuno upućen i prosvjetljen u pogledu dužnosti prema pravoj suboti, onda će svi koji budu prekršili Božju zapovijed, da bi poslušali naredbu koja se ne temelji na većem autoritetu nego što je Rim, time dati veće poštovanje papinstvu nego Bogu. Oni poštuju Rim i vlast koja naređuje da se drži ustanova koju je uveo Rim. Oni se klanjaju zvijeri i njenoj slici. Kada ljudi odbace ustanovu o kojoj je Bog rekao da je znak njegove moći, a umjesto nje poštuju onu koju je Rim izabrao da bude znak njegove vrhovne vlasti, oni će time primiti znak vjernosti Rimu — “žig zvijeri”. Tek onda kada sve to bude jasno ljudima, i oni se nađu u položaju da biraju između Božjih i ljudskih zapovijedi, tada će oni koji budu ostali u svome prijestupu primiti “žig zvijeri”.

Najstrašnija prijetnja koja je ikada upućena smrtnome čovjeku, nalazi se u trećoj anđeoskoj vijesti. Mora da je to strašan grijeh zbog koga se izljava na glave krivaca Božji gnjev nepomiješan s milošću. Ljudi ne smiju ostati u tami u pogledu ovog vrlo važnog predmeta. Opomena protiv ovog grijeha treba da se objavi svijetu još prije dolaska Božjih sudova da bi svi mogli znati zašto oni trebaju doći, i da bi im se pružila prilika da ih izbjegnu. Proročanstvo kaže da prvi anđeo objavljuje svoju vijest “svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu”. Opomena trećeg anđela, koja sadrži dio iste trostruke vijesti, mora da se također objavi cijelome svijetu. Prema proročanstvu, ova će opomena biti objavljena “glasom snažnim” od strane jednog anđela koji leti posred neba, i koji će privući na sebe pažnju cijeloga svijeta. Na kraju borbe cijelo kršćanstvo će biti podijeljeno na dva velika dijela — na one koji drže Božje zapovijedi i vjeru Isusovu, i na one koji se klanjaju zvijeri i njenoj slici i primaju njen žig. Mada će crkva i država sjединiti svoju moć da prisile “male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robove”, da prime žig zvijeri” (Otkrivenje 13, 16), ipak, Božji narod ga neće primiti. Prorok je već na Patmosu vidio “one koji pobijediše zvijer i sliku njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imaju citre Božje; i pjevahu pjesmu Mojsija slugе Božjega, i pjesmu Janjetovu”. (Otkrivenje 15, 2. 3.)

